

Justitiedepartementet

Angående betänkandet Återkallelse av svenskt medborgarskap (SOU 2026:21)

Ekobrottsmyndigheten lämnar härmed sitt yttrande över rubricerat betänkande.

Mot bakgrund av de intressen som Ekobrottsmyndigheten har att beakta lämnas följande synpunkter.

Kapitel 8. Återkallelse på grund av oriktiga uppgifter eller annat otillbörligt handlande

Ekobrottsmyndigheten tillstyrker förslaget. Ekobrottsmyndigheten ser inget hinder mot att medborgarskap ska kunna återkallas för den som erhållit detta genom oriktiga uppgifter eller annat otillbörligt handlande. En annan ordning riskerar också att undergräva förtroendet för rättsordningen. Den proportionalitetsbedömning som ska göras i varje enskilt fall bedöms vara en förutsättning för att rättssäkerheten för den enskilde ska upprätthållas.

Kapitel 10. Återkallelse på grund av brott som allvarligt hotar Sveriges säkerhet eller brott som omfattas av internationella brottmålsdomstolens jurisdiktion.

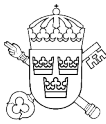
Ekobrottsmyndigheten tillstyrker att det bör bli möjligt att återkalla ett medborgarskap på grund av brott som allvarligt hotar Sveriges säkerhet m.m.

Att förlora sitt medborgarskap är en mycket ingripande åtgärd som får stor inverkan för den enskilde, och det är av stor vikt att åtgärden är förutsebar. Förslaget i denna del avser mycket allvarliga brott som direkt riktar sig mot rikets säkerhet eller internationella brottmålsdomstolens jurisdiktion varför behovet av att kunna upphäva ett medborgarskap ter sig som särskilt stort. Det rör sig också om specifika och ovanliga brottsrubriceringar, vilket innebär att det blir mer förutsebart vilka brott som kan bli aktuella för en återkallelse.

Kapitel 11. Återkallelse på grund av brott som allvarligt skadar Sveriges vitala intressen

Ekobrottsmyndigheten avstyrker förslaget. Som utredningen framhållit måste en bestämmelse som möjliggör att ett medborgarskap ska kunna fräntas den som dömts för brott vara tydlig, förutsebar och effektiv. Till skillnad från förslaget i kapitel 10 så rör förslaget i kapitel 11 en omfattande mängd vanligt förekommande brottsrubriceringar. Detta ställer högre krav på utformningen för att lagstiftningen ska vara tillräckligt tydlig och förutsebar. Det måste vara klart i vilka situationer och vid vilka brottsrubriceringar som återkallelse kan bli aktuellt.

Utredningen hänvisar vidare till att frågan om brottet begåtts inom ramen för ett kriminellt nätverk ska utgå från omständigheter som framgår av brottmålsdomen. Detta kräver dock att domstolen tagit frågan i beaktande då man utformat domen. En annan osäkerhetsfaktor är

vilken roll den aktuella personen har i det kriminella nätverket. En person kan anlitas för att utföra ett visst brott för ett kriminellt nätverk utan att för den sakens skull ha vetskap om brottslighetens omfattning eller systemhotande natur i övrigt.

Ekobrottsmyndigheten menar att förslaget behöver bli mer konkret och tydligt för att uppfylla de krav på förutsägbarhet som måste kunna ställas vid en så ingripande åtgärd.

En fråga som bör övervägas är om grov ekonomisk brottslighet på grund av sin betydelse för och koppling till den organiserade brottsligheten också bör ingå bland de brott som bör kunna föranleda återkallelse.

Detta yttrande har beslutats av rättschefen Ulrika Lundström. Verksjuristen Marie-Louise Pettersson har varit föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Expedition till: ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till:

ju.l2@regeringskansliet.se.

ju.da@regeringskansliet.se